

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154



RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Pengerkatu 30 A 40

N:o 6 - Kesäkuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

37. vuosikerta 1932



AARO IIVARI SAVOLAINEN

Raskain mielin ilmoitamme lukijoillemme, että Mikkelin kuurojenkoulun johtaja Aaro Iivari Savolainen viime helluntai-aamuna toukok. 15 p:nä rauhallisesti nukkui kuoleman uneen kodissaan Mikkelissä pitempiaikaisen heikkouden jälkeen. Vainaja, joka oli syntynyt 17/7 1870, oli laajoissa piireissä tunnettu, kunnioitettu ja rakastettu kuurojen opettaja ja ystävä. Monet sadat maamme kuuroista ovat saaneet häneltä koulu-opetusta, sillä hän oli liki 40 vuotta kuurojen koulun johtajana, ensin pari vuotta Porvoossa ja sitten Mikkelissä. He muistavat kiitollisuudella johtaja Savolaista hyvänä, isällisenä ystävänä, onnistuneena opettajana ja alttiina neuvonantajana. Hänen julkaisemistaan kirjoista ovat he monta kallisarvoista opetusta saaneet Johtaja Savolainen on nim. kirjoittanut ja painattanut »Raamatunhistorian kuuromykille», jota kuurojenkouluissamme lue-



taan. Ja koulunkäyneitä, vanhempia kuuroja varten on hän julkaissut »Hartauskirjan», joka sisältää saarnan jokaista vuoden pyhäpäivää varten. Nuoruuden innolla ryhtyesään johtajan virkaansa Mikkelissä v. 1896 huomasi hän kuinka tärkeätä on, että maamme kuuroilla on oma sanomalehtensä. Sen tähden hän rupesikin tämän meidän »Kuuromykkäin Lehtemme» toimittajaksi kun sen perustaja, silloinen Mikkelin k.m. koulun joht. maist. Wichman halusi jättää sen toisiin käsiin muuttaessaan Porvooseen. Johtaja Savolainen toimitti lehteämme 10 vuotta vuoteen 1907, jolloin se joutui Suomen Kuuromykkäinliiton omaksi. Toimittamalla lehteämme ja käyttämällä sen hyväksi omia varojaankin on johtaja Savolainen suorittanut hyvän työn kuuroille ja siitä he hänen muistoaan kunnioittavat.

Raskaan ja pitkän työpäivän A. I. Savolainen on suorittanut maamme kuuro-

mykkäin opetuslalla. Rauha ja siunaus hänen muistolleen!

Johtaja Savolaisen hautaus toukok. 20 p:nä muodostui kauniiksi ja mieleenpainuvaksi juhlahetkeksi. Klo 13 kokoontuivat lukuisat Mikkelin kuurojenkoulun opettajat ja kantajat vainajan kotiin, josta ruumis kannettiin Mikkelin kaup. kirkkoon. Surumarssin soidessa sijoitettiin kukitettu arkku kirkon alttarin eteen. Laulukuoro esitti urkuparvelta hautausvirren, jonka päätyttyä alttarille astuivat kirkkoherra Emil Härö sekä kuurojen papit O. Myyryläinen ja H. Nyberg, kaikki Mikkelin k.m. koulussa kuurojen opetukseen valmistuneita. Ruumiinsiunauksen toimitti rovasti H. Nyberg. Kun kuoro oli laulanut ja Mikkelin kaupungin orkesteri soittanut kauniita kappaleita alkoi seppelten laskeminen. Ensiksi laski vainajan perhe ja omaiset sepeleensä. Sitten toivat sepeleensä ja kukkasensa m.m. Mikkelin k.m. koulun opettajat, joitten puolesta opettaja Kärkkäinen puhui kauniisti. Asuntolan henkilökunta laski sepeleensä, Kuopion, Jyväskylän ja Oulun kuurojenkoulujen opettajat, Suomen Kuuromykkäinliitto, Mikkelin k.m. koulun oppilaat, Mikkelin kaup. kirkkovaltuusto, Mikkelin Säästöpankki, Mikkelin musiikin ystävien yhdistys, Vanhainkotiyhdistys, Kotiteollisuusyhdistys, ystävät Turusta sekä monen monet ystävät, kuten Olga ja Arvi Koskinen, Laina Järvinen ja Naema Hermanson, maist. Harlin, khra Härö, kuurojen papit Myyryläinen ja Nyberg y.m. y.m. Seppelten laskettua kannettiin arkku ruumisvaunuihin. Koulun oppilaat asettuivat riviin ja kävelivät ruumisarkun jälessä Mikkelin kaup. hautausmaalle josse se laskettiin maan poveen. Kevätau rinko paistoi herttaisesti, linnut lauloivat, käet kukkuivat ja kevään ensi vihreä peitti hautakummut ja hautausmaan kauniit puut. — Kun vielä pidettiin rukous ja suuri saatatajoukko oli laulanut virren »Sun haltuus, rakas isäni», jätettiin Aaro Iivari Savolaisen maalliset jäännökset haudan lepoon kätettäväiksi.

UUNO KAHMA 60-VUOTIAS

Kesäkuun 14 päivänä täyttää Kuopion kuurojenkoulun johtaja, fil. maisteri Uuno Albert Kahma 60 vuotta.

Johtaja Kahma on syntynyt kesäkuun 14 päivänä 1872. Tultuaan ylioppilaaksi Vaasan lyseosta 1892 ja fil. kand. 1897, toimi hän aluksi sanomalehtimiehenä m. m. »Uusi-maassa» ja »Uusmaalaisessa». Vuosisadan vaihteessa siirtyi hän sitten kuurojen opetuksen alalle, toimien Kuopion kuurojenkoulun opettajana yli 20 vuotta ja sen jälkeen saman koulun johtajana.



Uuno Kahma

Johtaja Kahma on seurannut valppaasti opetusalan kehitystä niin koti- kuin ulkomaillakin, tehden useita opintomatkoja m.m. Tanskaan, Saksaan, Itävaltaan ja Unkariin. Erikoisesti on hän kiinnittänyt huomiota uusien opettajien valmistuskysymykseen. Ollen jo alunpitäen vastustavalla kannalla n.s. normaalikouluun nähden, kertoo hän ulkomailla tekemiensä havaintojen perusteella tullessa yhä enemmän vakuutetuksi siitä, että meillä nykyään käytännössä oleva uusien opettajien valmistustapa on paras mahdollinen.

Johtaja Kahman kykyä ja laajoja tietoja on käytetty paljon myöskin kuurojen- ja sokeainkoulujen opettajaliiton yhteisissä pyrinnoissä. Niinpä hän toimii parhaillaan sanotun liiton keskushallituksen puheenjohtajana ja saman liiton äänenkannattajan vastaavana toimittajana.

Varsinaisen koulutyönsä ohella on joht. Kahmalla ollut myös kirjallisia harrastuksia. M.m. on hän suomentanut lukuisan joukon teoksia eri kielistä.

Kun joht. Kahma nyt vielä aivan täydessä työkunnossa täyttää 60 vuotta, toivotamme hänelle onnea ja jatkuvia työvoimia.

O. H:la.

Oma koti.

Yksinäisen kuuron vanhanpojan
Mikael Emil Johansonin koti
Turun saaristossa,
Houtskärissa.



ALLI SVANBERG 60 VUOTIAS

Kesäkuun 2 p:nä täytti 60 vuotta rovastin rouva Alli Svanberg Tyrvällä. Rouva Svanberg on lämminsydäminen kuurojen ystävää. Hänen pappilansa on aina ollut avoin kaikillekin apua tarvitseville. Mutta erikoisesti on hän osoittanut ystävyyttään kuuroille.

Sen tietävät kuurot, jotka ovat asuneet rovasti ja rouva Svanbergin läheisyydessä Hausjärvellä, Kuortaneella, Vilppulassa ja nyt Tyrvällä. Monikymmenlukuinen joukko kuuroja kertyy joka vuosi eräänä sunnuntaina jumalanpalvelukseen Tyrvään kirkolle. Kokoontumispaikka on pappilan koulutupa. Ja kun sitten kuurot palaavat ehtoolliskirkkostaan pappilaan takaisin vielä yhdessä-oloa jatkamaan on rovastinna heitä ystävällisesti vastaanottamassa kahvipannuineen ja pullakasoineen. Hyvältä maistuu pappilan kahvit kirkkoväen suussa mutta vielä enemmän ilahuttaa heidän mieltänsä rovastinnan iloiset, ystävälliset katseet. Tyrvään pappila ja siellä osoitettu vieraanvaraisuus ei unohdu paikkakunnan kuurojen muistista. Tyrvään ja sen ympäristön kuurot kävivät onnittelemassa rovastinna Svanbergia hänen 60-vuotispäivänään ja lahjoittivat hänelle taidesineen. Onnitteluun yhtyy kaikkien kuurojen puolesta tämäkin lehti.

Lehtemme heinäkuun numero on omistettu koulunsa tänä keväänä päättäneille nuorille. „Nuorten numero“ ilmestyy runsassisältöisenä tavalliseen aikaan.

ÄITIEN PÄIVÄNÄ.

Mitä pienet valkeat lapsen sukat kertovat! Järjestin laatikoitani kesää varten. Silloin sain käsiini pienet valkoiset villaiset, pehmeät lapsen sukat. Tuijotin niihin ja silmiäni ohii kiiti kuva toisensa perästä. Näin vuoteella nuoren äidin vastasyntynyt pikku-poju vierellään. Tuolilla vuoteen ääressä istui nuoren äidin oma äiti, ahkerat kädet kutoen juuri noita pieniä valkoisia, villasia, pehmeitä lapsen sukkia. Tuon tuostakin hän nosti katseensa kudelmasta ja loi silmänsä, joista kuvastuu suuri, lämmin, pohjaton äidin rakkaus nuoreen äitiin ja hänen vastasyntyneeseen pikku-pilttiinsä. Ovi kävi, ken sieltä tuli? Pikku piltin isähän sieltä saapui aamiaistunnille. Nuori isä kumartui nuoren äidin puoleen. Nuori äiti hymyili ja näytti pientä vastasyntyntä poju vierellään. Varovaisesti nosti nuori isä pikku poikansa ensi kerran syliinsä. Pikku piltti avasi silmänsä ja haparoi käsillään. Kaksi pientä sormea nousi näyttämään 2.

Nuori isä riemastui ja sanoi nuorelle äidille: katso mitä poju tarkoittaa! Meitä on nyt 2 sinua rakastamassa ja sinä saat rakasteltavaksesi myöskin 2. Nuori äiti hymyili sanomattoman onnellisena ja tunsii itsensä äärettömän rikkaaksi — —.

Siitä on jo kulunut vuosikymmeniä. Nuoresta äidistä on jo tullut keski-ikäinen ja pikku piltistä suuri poika, mutta yhä säilyttää äiti laatikkonsa pohjalla noita pieniä, valkoisia lapsen sukkia kalliina aarteenaan.

Rakkaimmat kädet ne kutoi ja rakkain olen-
to niitä käytti siksi ne tuntuvat nuoresta äi-
distä suurimmalta aarteelta.

M. m.

PAKINAA EDUSKUNNASTAMME

(Jatkoa.)

Seurasi sitten keskustelua yleisestä kuuro-
mykkäin kokouksesta ensi kesänä. Tässä to-
teutui sananlasku: niin on monta mieltä,
kuin on päätä. Allekirjoitaneesta oli par-
hain herra Karilaan ehdotus, että yleisissä
kokouksissa olisi myös jonkinlainen ammat-
tityönäyttely. Siis huvi ja hyöty yhdistet-
tynä. Olen ollut osanottajana monissa ylei-
sissä kokouksissa ja tehnyt sen havainnon,
että suurimmalle osalle osanottajia kokouk-
set ovat olleet vaan jälleennäkemisen hetkiä
— ja anteeksi — avioliittomarkkinat.

Vietetäänkö niitä joka 3. tai 5. vuosi ei
merkitse paljon, sillä joka kesähän on koko
maata käsittävät urheilukilpailut jossakin
kolkassa Suomen maata ja tietysti silloin on
tilaisuus juhlia jälleennäkemistä.

Sivuutan pari ehdotusta sinänsä.

Viipurin edustajan herra R. Östman'in
alustus kuurojen työnsaantimah-
dollisuudesta varsinkin valtion töihin
antoi minulle miettimistä. Allekirjoittanut
on joutunut paljon tekemisiin työnhankkimi-
sessa kuuromykille ja tietää siis kokemuk-
sesta, että se ei ole aivan helpoimpia teh-
täviä. Valtion töihin en sentään ole ketään
koettanut hommata enkä niinollen voi sanoa
siitä mitään. Sensijaan yksityisille liikkeille
olen yrittänyt. Ennakkoluuloja olen jonkun
verran havainnut, mutta missä se vika on
että kuulevilla on kuuromykistä väärä käsi-
tys? Sitä minä olen usein miettinyt.

Muistan tapauksen joku vuosi sitten. Koe-
tin hommata erästä k.m. nuorukaista erää-
seen jalkineliikkeeseen työhön. Mestari
sanoi: »enhän minä sillä väliä pidä onko
poika kuuromykkä, mutta jos hän »kirkuu».
Allistuin! Mestari tokaisi: no ettehän te

kuule, mutta minä, jolla on kuulevat korvat,
kuulen kun kuuromykät keskenään kirkuvat
ja päästelevät kummallisia ääniä sellaista ei
kenenkään korvapararat siedä ajan oloon.
Tässä on yksi esimerkki — kutsuakko tuota
ennakkoluuloksi tai miksi. Millaisia esi-
merkkejä on toisilla esittää?

Paljon tarvitsisi tehdä ennakkoluulojen
hävittämiseksi suurelta yleisöltä.

Tosin mielestäni herrat Östman ja Mar-
tola esittivät liiaksi synkin värein vastuk-
set työnsaannista. Itse olen saanut enim-
mäkseen osakseni myötämielisyyttä työpaik-
kain etsinnässä kuuromykille. Viime syksy-
näkin toimittaessani erästä k.m. tyttöä ko-
titeollisuusopistoon sai k.m. tyttö paikan,
vaikka oli 30 kuulevaa hakijaa siihen paik-
kaan.

Sitten rouva A. Sihvolan ehdotus kuuro-
mykkäin lehden suhteen että se ilmestyisi
2 kertaa kuussa. Kannatan ehdotusta. On
tunnettu tosiasia, että kuuromykät kaipa-
vat enempi tietoja omasta maailmastaan ja
että kerran kuussa ilmestyvä lehti ei riitä
oikein. Lehden pitäisi kiinnittää vakinai-
siksi avustajikseen kehittyneempiä kynän-
käyttäjiä. Ei toimitustyö sitten 2 selkää
rasittaisi.

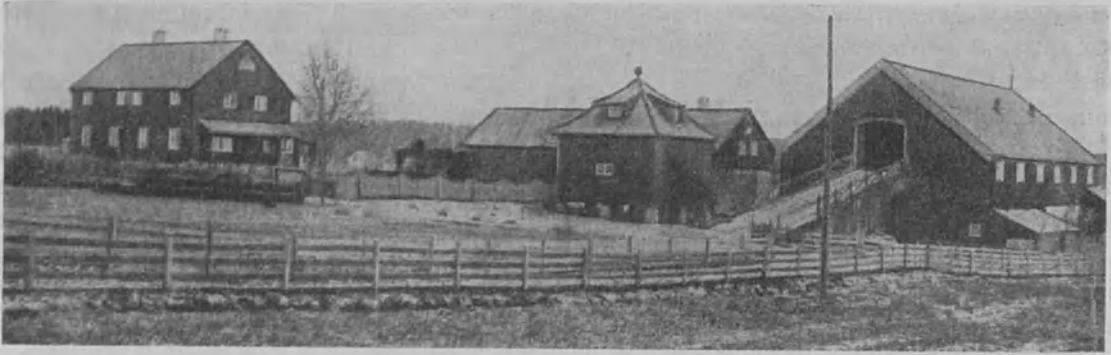
Kaikkien näiden alustusten y.m. pohtimi-
seen kului runsaasti 5 tuntia.

Kello 7 sitten alkoi illanvietto. Herra
Sundbergin pidettyä tervehdyspuheen astui
puhujan paikalle herra Eino Karilas. Hän
piti esitelmän tasavaltamme nykyisestä pre-
sidentistä. Herra Karilaalla on oikeat pu-
hujan lahjat. Hän on niitä harvoja ar-
moitettuja puhujia. Oli oikein nautinto kat-
sella hänen esitystään.

Sitten saivat edustajat vuoron perään
nousta puhujan paikalle tekemään selkoa
omista yhdistyksistään. Pietarsaaren edus-
taja rouva Stade lausui toivomuksena kai-
kille rukoiile ja tee työtä. Pyydän
saada liittää kolmanneksi sanan rakasta.
Kun ihmisellä on rakkaus työhönsä niin sil-
loin ei väsytä.

Tietysti juotiin vehnäskahvit kaiken päälle.
Tähän loppuu vaatimaton pakinani.

I. Y.



Kuurojenkoti „Sukke“ Norjassa

UUSI VANHAINKOTI NORJAN KUUROILLE

Ruotsin kuurojen pappi, pastori Svenfors Tukholmasta kirjoittaa sikäläisessä Kuurojen lehdessä käynnistään Norjassa, jossa hän tutustui m.m. Norjan kuurojen vanhainkotiin, joka on Oslossa ja jonka perustaja ja johtaja on kaikissa pohjoismaissa tunnettu kuurojen pappi, pastori C. Svendsen ja hänen poikansa, pastori C. Bonnevie-Svendsen. Suomen kuurot ovat Kuuromykkäin Lehden kautta jo ennen tutustuneet past. Svendsenien jalomieliseen toimintaan maansa köyhäin, kodittomain, sokeain, työhönkykenemättömäin kuurojen vanhusten hyväksi. He ovat perustaneet jo kauvan sitten vanhainkodin Oslon lähelle Nordstrandiin. Viime talven aikana ovat Svendsenit, isä ja poika, kuitenkin laajentaneet toimintaansa. Tästä kertoo ruotsalainen past. Svenfors seuraavaa:

Nordstrandissa oleva vanhainkoti on jo kauan ollut liian ahdas ja laajentamisen



„Sukken“ portti

tarpeessa. Jo vuonna 1922 rupesi past. Svendsen hakemaan sopivaa maalaistaloa, johon voisi asettaa asumaan osan vanhainkodin asukkaista. Nordstrand on nim. vuosien kuluessa kasvanut pikku kaupungiksi, Oslon esikaupungiksi. Siellä on siis vaikea hoitaa levottomia ja vähämielisiä kuuroja, jotka vanhainkodissa asuvat. Suuri työnpuute on Norjankin kuurojen keskuudessa. Sentähden on ajateltu, että Nordstrandiin sijoitettaisiin työttömiä kuuroja, joille järjestettäisiin oppikursseja. Sinne on jo perustettukin suutarinliike työttömiä varten ja siitä on saatu hyvät tulokset. — —

Monien valmistelujen ja laskelmien jälkeen päätettiin ostaa maalaistalo »Sukke», joka on n. 10 penikulman päässä Oslostalounaiseen päin. Talo on hyvin rakennettu, siinä on useita rakennuksia, joista korjamalla saa sopivia huoneustoja vanhainkodin tarpeeksi. Tähän taloon muutetaan Nordstrandista kaikki levottomat, yksinkertaisimmat, sekä monet sokeat hoidokit sekä sellaiset joita on paras pitää ulkotoissa. Niitä, jotka työhön kykenevät käytetään talon töihin, metsätöihin y.m. »Sukkeen» otetaan myös virkistymään lyhyemmiksi ajoiksi kuuroja, jotka asuvat eristettyinä ja tarvitsevat päästä kohtalotovereittensa seuraan. Voidaanpa ottaa joitakuita kuuroja maanviljelysoppilaiksikin.

On huomattu että on eräitä erikoisen sopivia sivuelinkeinoja kuuroille pienviljelijöille. Kodissa pannaankin siitä syystä suuri paino sivuelinkeinojen: kananhoidon, mehiläishoidon, kaniinienhoidon ja turkiseläinten hoidon harjoittamiseen. »Sukessa» on

nyt esim. kettuja, hilleriä ja angorakaniineja Luonnollisestikin harjoitetaan talossa suuressa määrin puutarhaviljelystä.

Puusepätöitä tehdään laitoksessa myös. »Sukessa» on paljon hyvää metsää sekä oma sahalaitos. Pula-aikana aiotaan ottaa töihin työttömiä kuuroja. Kodin hoitajiksi ja työnjohtajiksi otetaan kuuromykkäin kieltä osaavia ja heidän sielunelämänsä ymmärtäviä henkilöitä. Kodissa vallitsee kristillinen henki. Säännöllisiä hartaushetkiä pidetään sen asukkaille. Heitä koetaan johtaa Jeesuksen Kristuksen tuntemiseen.

Oli erittäin opettavaa nähdä miten paljon hyvää Norjassa kuurojen hyväksi on tehty ja tehdään. Oli kirkas talvipäivä kun saavuvin »Sukkeen». Sitä ympäröi metrincorkuiset lumikinokset. Norjan lippu liehui sen katolla. Kiitollisena kaikesta mitä siellä näin ja kuulin saavuvin sieltä kotiin.

S. G. Svenfors.



Kettutarha »Sukessa»

PIETARSAAREN JUHLILTA.

Kesäkuun 4—6 p:nä vietettiin Pietarsaaren kuurojenkoululla suuret, onnistuneet juhlat. Silloin laskettiin Herran ehtoolliselle koulun viimeiset 5 oppilasta koulun läpikäyneinä. Tämän yhteydessä pidettiin siellä myös kuurojenkoulun lopettajaisjuhlat, sillä koulu lopetti nyt toimintansa. 69 vuotta on tämä oppilaitos levittänyt tietoja maamme kuuroille. Nyt on se sulkenut ovensa, sillä hallitus on määrännyt että molemmat ruot-

sinkieliset kuurojenkoulumme tästä eteenpäin tulevat toimimaan yhdessä Porvoossa. Juhlien yhteydessä pidettiin myös »Esitelmäpäivät» kuuroille. Juhlat olivat siis monipuoliset. Pietarsaaren oli kokoontunutkin liki 150 kuuroa Pohjanmaalta ja kauempain. Osanottajat olivat pääasiallisesti koulun entisiä oppilaita, muutamat hyvinkin vanhoja. Mutta oli moni suomenkielinenkin kuuro juhille saapunut. Oli hauskaa nähdä tuota suurta joukkoa ja heidän riemuaan kun entiset koulutoverit ja ystävät monien vuosien jälkeen taas saivat tavata toinen toisensa ja entiset opettajansa. Juhlassa vallitsi toverillinen, lämmin ja innostunut mieliala, ettei sitä osaa kertoa. Yhdessäolo teki sekä kuuroihin että kuuleviin osanottajiin erittäin hyvän vaikutuksen.

Juhlat alkoivat lauantaina 4:s päivä kesäkuuta koulun salissa. Kokoushuonetta kaunistivat seppeleet, kukat sekä kuolleitten opettajien kuvat. Koko huone oli sisustettu samanlaiseksi kuin se oli ollut ennen vanhaan jolloin koulun perustaja, neiti Anna Heikel oli sitä johtamassa ja jolloin koulussa oli vielä paljon oppilaita. Koulun sali tuli täyteen vieraita juhlan alkaessa klo 12. Aluksi lauloivat kuulevat läsnäolijat »Suvivirren». Sitten piti rovasti H. Nyberg alkupuheen, jonka jälkeen koulun nykyinen johtajatar, rouva Ester Stade, luki laatimansa kertomuksen Pietarsaaren kuurojenkoulun toiminnasta 10 v. aikana. Hän jakoi päästötodistukset koulusta nyt pääseville oppilaille. Kaikille juhlavieraille tarjottiin sitten kahvit. Sitten lähdettiin joukolla Pietarsaaren vanhimmalle hautausmaalle. Siellä laskettiin seppele neiti Anna Heikelin haudalle sekä käytiin katsomassa Pietarsaaren vanhaa kirkkoa, joka on rakennettu 1200-luvulla. Kuljettiin sitten pitkässä jonossa uudemmalle hautausmaalle. Siellä laskettiin seppeleet kuurojenkoulun opettaja-vainajan rva Eklundin sekä johtaja Petter Staden haudoille.

Sunnuntaina 5 p:nä pidettiin jumalanpalvelus Pietarsaaren kirkossa, jolloin rovasti Nyberg laski pois päässeet oppilaat H. ehtoolliselle. Häntä avusti toimituksessa kuurojen



Juhlayleisöä Pietarsaaren kuuromykkäinkoululla

pappi past. Karhu Oulusta. Suuri joukko vanhempia kuuroja kävi H. ehtoollisella yhdessä nuorten kanssa.

Juhlan aikana pidettiin myös esitelmäpäivät kuten jo alussa mainittiin. Esitelmien pitäjinä esiintyivät koulun ent. johtajatar, neiti Maria Kahelin, rouva Elma Ignatius, jonka nuorena kuollut isä oli tässä koulussa ollut aikoinaan opettajana, herrat U. Björn, Elias Savisaari, John Sundberg, Anton Hellöre, Frans Leijon sekä läsnäolevat kuurojen papit. Muutamat puhujat esiintyivät useampaankin kertaan. Useat

heistä kertoivat liikuttavan kauniita muistelmiaan kouluajoiltaan. Saattoi huomata että lujat ja rakkaat siteet vielä vuosikymmenien takaa yhdistävät koulun ja sen oppilaat toinen toisiinsa. Varsinkin muisteltiin hartaudella ja kiitollisuudella koulun perustajan ja monivuotisen johtajattaren neiti Anna Heikelin aikoja. Tuotiin esille varsin kauniita piirteitä hänen opettajatoiminnastaan, ja uhrautuvaisuudestaan oppilaittensa hyväksi. Varsinkin Frans Leijonin, sokean kuuromykän pitämä muistopuhe teki läsiäoleviin syvän vaikutuksen. Neiti



Juhlayleisöä Pietarsaaren vanhalla kirkkomaalla



Pietarsaaren nyt lakanneen kuuromykkäinkoulun rakennukset

Anna Heikelin veljentytär, maisteri Sigyn Heikel luki kokoontuneille erään kirjeen, jota säilytetään Heikelin perheen muistoesineitten joukossa ja jossa hänen äitinsä kuvaa Pietarsaaren kuuromykkäinkoulun vihkiäisiä noin 70 vuotta sitten. Juhlan tulkkina toimi erittäin onnistuneesti rouva Elma Ignatius. Tervehdyksiä juhlaan olivat lähettäneet kouluhallituksen ruotsinkielinen osasto, kouluneuvos Valter Forsius Tammissaaresta sekä koulun ent. oppilaita Helsingistä, koulun lääkäri tohtori Backman y.m. Juhlasta lähetettiin tervehdyssähkösanoma kouluneuvos Forsiukselle.

Juhlan aikana esiintyi myös 13-henkinen »kuoro» Pietarsaarelaisia kuuroja, jotka hra Alfred Söderströmin johdolla lauloivat



Viktor Hellörea koti „Hällan“ Pietarsaaren lähellä



Hellören perhe sekä heillä asuva sokea kuuromykkä Frans Leijon. Vanha vaari on ainoa perheen kuuleva jäsen.

Maammelaulun. Erittäin hauska oli kävelyretki viimeisenä koulupäivänä Viktor Hellören kotiin, muutamia kilometrejä kaupungin ulkopuolelle. Hellöre, hänen vaimonsa ja kaikki 5 lastansa ovat kuuroja. Isältään on hän perinyt uudistalon, jota hän nyt lastensa avustamana viljelee. Uudet rakennukset ovat juuri äsken valmistuneet. Ja talossa vallitsee jokapaikassa, sisällä ja ulkona, mallikelpoinen siisteys ja järjestys. Jokainen kuuro ihmetteli miten Hellören perhe on voinut saada talonsa näin hyvään kuntoon. Hellören luona, vinttikamarissa, asuu täyshoitolainen Frans Leijon, jonka omin käsin rakentama kesätupa oli nähtävänä koivikossa. Frans itse näytteli tu-

(Jatk. s:lle 76)



URHEILUOSASTO



KILPAILUKUTSU

Meillä on täten kunnia kutsua kaikkia KUL:oon kuuluvia seuroja ja yksityisiä jäseniä osallistumaan asianomaisella luvalla järjestämiimme

KUL:n v. 1932 Rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailuihin

jotka pidetään Tampereella, kaupungin urheilukentällä tulevan heinäkuun 30-31 päivinä seuraavalla ohjelmalla:

Lauantaina 30. 7.

- Klo 15 100 m juoksu (koe)
Kuulantyöntö
100 m juoksu naisille
Korkeushyppy
1500 m juoksu
Pituushyppy naisille
Kiekonheitto
200 m juoksu (koe)
„ 18 Uimakilpailut:
100 m rintauinti miehille
50 m „ naisille
50 m vapaauinti miehille

Sunnuntaina 31. 7.

- Klo 12 100 m juoksu (loppukilp.)
Seiväshyppy
4 x 100 m viestinjuoksu
Pituushyppy
200 m juoksu (loppukilp.)
800 m juoksu
Keihäänheitto
Kuulantyöntö (naisille)
5000 m juoksu
400 m juoksu

KUL:n mestaruusmitalit ja I—III palkintoina kunniakirjat jaetaan kaikissa lajeissa. 4x100 m viestissä kilpaillaan Sulo Vuokon „Karhu“-veistoksesta, jonka puolustajana on Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat.

Naisten mestaruuskilpailu on nyt ensi kertaa liitetty ohjelmaan. Kilpaillaan 100 m juoksussa, pituushypyssä ja kuulantyönnössä.

110 m aitajuoksu (matalat aidat) järjestetään mestaruuskilpailujen ulkopuolisena lajina, jos vähintään kolme osanottajaa ilmaantuu. Palkintoina kunniakirjat.

Ilmoitukset osanotosta on tehtävät viimeistään heinäkuun 22 päivään mennessä osoitteella: Kaarlo V. Koskela, Tampere, Viinikankatu 12, ja on ilmoitusta ehdottomasti seurattava 25 mk viestinjoukkueelta, 10 mk mieskilpailijalta ja 5 mk naiselta, paitsi uimakilpailuihin osanotto vapaa. Jälki-ilmoituksista kaksinkertainen maksu. Kilpailijoille varataan vapaa asunto, paitsi niille, jotka ilmoittautuvat yksinomaan uimakilpailuihin, joitten puolesta seurat saavat suorittaa asuntokulut.

50 % alennus rautatielippujen hinnoista on myönnetty osanottajille.

Muuta virallista kutsua ei lähetetä seuroille.

Oikeus ohjelman muutoksiin pidätetään.

Toivoen runsasta osanottoa, merkitsemme urheilutervehdyksin

TAMPEREEN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT

Kaarlo V. Koskela
puheenjohtaja

Marita Katainen
sihteeri



Sattuneesta syystä ilmoitetaan täten kaikille K.U.L:n jäsenseuroille, että sellaisten kilpailujen pitämiseen, jotka ovat **avoimia myös toisten seurojen jäsenille**, on ennakolta **hankittava lupa liittohallitukselta.**

Sama määräys koskee myöskin n.s. **seurotteluiden** järjestämistä. Toimeenpanevan seuran on huolehdittava luvan hankkimisesta.

Rautatiehallitus on myöntänyt liiton rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailuihin Tampereella heinäkuun 30—31 päivinä matkustaville kilpailujen osanottajille, toimihenkilöille ja liiton ja sen alaisten urheiluseurojen jäsenille **50 % alennuksen** matkalippujen hinnoista. Senjohdosta huomautetaan, että jokaisella joka haluaa osallistua rautatielippualennukseen, **tulee olla mukana K.U.L:n jäsenkirja** näytettäväksi toimitsijoille. Jäsenkirjoja saadaan paikallisten seurojen johtokunnalta. Sellaiset, jotka eivät kuulu mihinkään seuraan, saavat lunastaa jäsenkirjansa liiton rahastonhoitajalta, joka on tavattavissa kilpailujen aikana Tampereella.

50 % alennus ei koske lapsia, josta täten huomautetaan.

LIITTOHALLITUS.

KIRJE VAASASTA

Tänne perustettiin äskettäin Kuurojen Urheilu- ja voimisteluseura, johon heti liittyi yli 50 jäsentä vanhoja ja nuoria. Vanhoilla ei ole tarkoitus kilpailla nuorten kanssa, vaan he tahtoisivat muuten kannattaa nuoria liittymällä mukaan ja innostaa heidän tarkoitustaan eteenpäin.

Ensimmäinen kokous pidettiin Palosaaren kansakoululla 5 p:nä maaliskuuta v. 1932. Tähän kokoukseen oli saapunut yli 50 kuu-

roa. Myöskin herra Uno Björn Pietarsaaresta oli antamassa rajaviivaa mikä Vaasan piiriin kuuluu. Hyvin kokous onnistui ja niin tänne perustettiin urheiluseura.

Kokouksen jälkeen päätettiin tehdä huvimatka 13 p:nä Sundomin lahden tuolle puolen herra Kaarlo Martolan huvilaan, jonne on 4 km kaupungin rannasta. Niin lähdettiin sunnuntai-aamuna kello 9 kävelemään jään poikki kauniina ja aurinkoisena päivänä. Jää oli kovin liukas sillä yöllä oli satanut ohut lumi jäälle. Täytyi olla varovainen ettei sääret taittuneet. Paljon siihen aikaan oli ihmisiä liikkeellä, sillä hekin pyrkivät huviloihinsa kevätpäivää viettämään.

Herra K. Martola lähti varhain aamulla huvilaa lämmittämään ja teetä keittämään. Hän oli myös sopinut siitä, että vetää siniristilipun tankoon merkiksi, että myöhästyneet näkevät missä hänen huvilansa sijaitsee, mutta ikävä kyllä se ei onnistunut. Heti nim., kun hra K. Martola oli päässyt huvilaansa hän sieppasi lipun kainaloonsa ja juoksi tangolle ja rupesi kiskomaan nuoraa alas. Mutta nuora katkesi ja tuli kovaa vauhtia suoraa nenän päähän. Häneltä pääsi huokaus, ja hän sanoi: »Mitäs minä nyt teen noille jälkeen jääneille, sillä he eivät varmasti osaa tänne kun ei ole lippua tangossa?»

Tämän jälkeen lähetettiin eräs neiti jäälle ja siellä heiluttamalla käsiään kuin variksenpelätin, hän johti kaikki eksyneetkin perille jossa lämmin tee valmiina odotti heitä.

Sitten itäpäivällä järjestettiin koehiihdot 2 km matkalla, mutta hyviä tuloksia siinä ei saavutettu sillä muutamat olivat niin kankeita ja tottumattomia hiihtämään, että kun annettiin lähtömerkki niin pääsivät vain harakanhyppäyksen matkan päähän ja siihen kellahtivat lumihankeen ja sukset menivät edellä kauvemmaksi.

Mutta toivotaan kuitenkin, että ensi talvena, jos eletään ja harjoitetaan hiihtoa, niin paremmin päästään.

Illalla palattiin kotiin väsyneinä, mutta mieli iloisena sillä olimme saaneet raitista ilmaa.

N. Söyring.

MATKAKERTOMUS SAKSASTA, TANSKASTA JA RUOTSISTA.

(Jatk.)

Sen päivän iltapuolella ei minulla ollut mitään muuta tehtävää kuin kuljeskella kaduilla katselemassa kaupungin nähtävyyksiä. Aivan aseman lähellä näin Saksan ensimmäisen kuurojen opettajan Beethovenin (?) muistopatsaan. Kävin myöskin katselemassa monia vanhoja linnoja ja linnoituksia.

Maanantaina piti kansainvälinen kuurojen urheiluliitto kokouksia pitkin päivää. Monta tärkeää päätöstä tehtiin ja uusia ehdotuksia hyväksyttiin. Seuraava urheilukongressi pidetään v. 1933 Kööpenhaminassa ja olympialaisiksi Wienissä v. 1935. Illalla oli viimeinen juhlatilaisuus, palkintojen jako ja juhlaillalliset. Onnellisin maa oli Tanska, joka sai 4 hienoa kunniamerkkiä. Saksa sai 3, Ruotsi yhden.

Tiistaina elokuun 25 p:nä erosi I. Vuorinen meistä ja matkusti ranskalaisten kanssa Pariisiin. Aamupäivällä ostelimme yhtä ja toista sekä hankimme itsellemme matkavästä. Puolenpäivän aikaan matkusti joukko urheilijoita, n. 35, Berliiniin. Toinen puoli teki pienen huvimatkan Münchenin kautta Sveitsiin. Oli kovin kiintoisaa junan ikkunoista katsella saksalaisia maisemia. Illalla pääsimme onnellisesti Berliiniin. Muutamia sikäläisiä tuttavuuksia oli meitä vastaanottamassa. Saimme asunnon samasta matkustajakodista, jossa olimme asuneet 3 päivää menomatalla.

Saksalaiset pyysivät meitä pieneen erojaisillanviettoon erääseen ravintolaan.

Keskiviikkona elok. 26 p:nä kuljeskelimme Berliinin suurimpia ja vilkasliikkeisimpiä katuja pitkin. Iltapäivällä erosin suomalaisista matkatovereistani, jotka matkustivat suoraan kotiin. Minä taas läksin pitemmälle opintomatalle. Olin nyt siis aivan yksin suuren maailman keskellä. Kapsäkki kädessäni vaelsin rautatien asemalle »Lehrter Bahnhof». Asemalla odottelin tunnin verran junan lähtöä Hampuriin. Ostin Hampurin kartan, tutkin sitä, etten vällä eksyksiin joutuisi tuossa suuressa maailmankaupungissa, jossa asuu pari miljoonaa asukasta.

Kovaa vauhtia kiti juna Berliinistä Hampuriin, johon se saapui illalla. Matkalla olin tutustunut vieraaseen herraan ja me ymmärsimme toinen toisiamme. Hän oli hampurilainen ja opetti minua tuntemaan kotikaupunkinsa karttaa, josta minulle oli suuri apu. Olin yötä eräässä hotellissa. Aamulla läksin liikkeelle kauniin ilman vallitessa. Kartta kädessä oli minun helppoa kulkea sekä löytää se kuuromykkä perhekunta, jolle minun oli vietävä eräs kirje. Sain asua 3 päivää eräässä lapsettomassa perheessä.

Hampurissa en tavannut montakaan kuuroa. Rouva Qwalmann kertoi että siellä asuu noin 1,000 kuuroa. Siellä toimii 2 kuurojen yhdistystä, mutta ne olivat suljetut kesällä. Herra ja rouva Qwalmannin johdolla kävin katselemassa Hampurin nähtävyyksiä.

(Jatketaan)

UUTISIA URHEILUVÄELLE

Urheilukokous pidetään Vaasan Kuurom.-Urheilijoitten toimesta lauantaina heinäk. 2 p:nä klo 17 Palosaaren kansakoulussa. K.U.L:n puheenjohtaja E. Karilas puhuu.

Urheiluklubi »Hephata» Tukholmassa järjestää kansainväliset urheilukilpailut heinäk. 16—17 p:nä 40-vuotisjuhlan muistoksi.

Urheiluklubi »Surd» järjestää S.D.I:n (Ruotsin K. m. urheilujärjestön) mestaruuskilpailut Göteborgissa elok. 20—21 p:nä.

Urheiluklubi »Døvstumania» Köpenhaminassa toimeenpanee D.D.I:n (Tanskan K.m. Urheiluliitto) mestaruuskilpailut rata- ja kenttärheilussa 30—31/7 —32. Lajit: 100, 400, 1500, 5000, pituus, korkeus, seiväs, keihäs, kiekko, kuula, 4×100 m:n viesti Kilpailujen ulkopuolella suoritetaan 110 m. aita-juoksu. Naisille 60 m juoksu, kuulantöntö, pituus- ja korkeushyppy.

Lisää urheilu-uutisia on myös tämän lehden kotimaan osastossa, joista mainittakoon kuopiolaisten huviretki juhannusaattona, Viipurin jäsentenväliset 25—26/6 ja huviretki 23/6.

Jatk. s:lta 72) PIETARSAAREN . . .

SOVINTO.

Mukaillut M. S.



Frans Leijon, sokea kuuromykkä oman taimilavansa ääressä jonka hän itse tehnyt ja johon hän on kylvänyt erilaisia siemeniä itämään ja kasvamaan

paansa, taimilavansa ja kukkapenkkejään, jotka olivat hyvässä kunnossa. Kahvia tarjottiin kaikille.

3 päivää Pietarsaareissa kuluivat pian. Juhlat loppuivat, jäähyväispuheet pidettiin, käsiä puristeltiin ja surumielin erottiin toinen toisistaan. Kauniin ja hyvän loppupuheen piti nti Maria Kahelin muistaen puheessaan m.m. koulun poismenneitä vainajia. Seisomaan nousten omistettiin hiljainen hetki heidän muistolleen.

Koulun johtajatar, rouva Stade ja koulun muu henkilökunta olivat tehneet paljon työtä järjestäessään Pietarsaaren kuuromykkäinkoulun lopettajaiset niin arvokkaiksi kuin mahdollista. Hän on hyvin ansainnut ne kiitokset, mitä jokainen juhlavieras häntä kohtaan tunsii.



Frans Leijon johtaa vieraansa katsomaan kesämökkiään, jonka hän itse on suunnitellut ja valmistanut

Jo pienestä paitaresusta alkaen olivat Koskelan Martti ja Pyhän Jaakko olleet hyvät toverukset. Lähinaapureitakin olivat. Yhdessä olivat leikkineet ja koulutkin käyneet kylän kansakoulussa. Paljon yhteistä oli vielä nuoruusvuosinakin ollut. Hyvin olivatkin pojat aina keskenään sopineet huolimatta tunteitten erilaisuudesta.

Maltillinen, nöyramielinen Martti ymmärsi aina parhaiten kiivasta ja kunninhimoista Jaakkoa, joka helposti joutui rettelöihin toisten samanlaistensa kanssa.

Vasta miehuusiän kynnyksellä joutuivat yhteiset harrastukset enempi erkanemaan.

Martti joutui isänsä kuoltua hoitamaan kotitaloa. Pian sen jälkeen toi hän kotiinsa nuoren herttaisen emännän, joka oli uskova vaimo. — Samoihin aikoihin vietti Jaakko häitään erään rikkaan talon tyttären kanssa ja hiukan myöhemmin sai hänkin ohjat käsiinsä kotitalossa, vanhempien vetäytyttyä syrjään.

Nyt alkoikin sotainen kilpa naapurusten kesken siitä kumman pellot paremmin kasvavat. Näin kului joku vuosi eikä mitään mulistavaa ollut tapahtunut. Mutta se tuli. Tuli ensin ihanana keväänä, jolloin elävä henki sytytti elämää. Voimakas evankelisen herätyksen tuulahdus kulki seutukunnan läpi ja ihmisiä tuli uskoon ja autuudestaan iloitsivat. Syntisistä tuli vanhurskaita ja monesta vanhurskaasta tuli syntinen, joka kysyi armon perään. Näitten tällaisten joukossa olivat myöskin yllämainitut naapurukset. Ensimmäisin joukossa oli Koskelan Martti isäntä, johon uskova vaimo oli jo ennen vaikuttanut ja jonka rukoukset nyt kuultiin. Tämä perinpohjainen vakava mies juurtui vähitellen syvästi Jumalan sanaan. Suureksi ilokseen saivat nämä hurskaat ihmiset nähdä myöskin Jaakko Jylhän iloitsevan autuudestaan. Tulinen ja intomielinen mies näytti aivan uivan tunteittensa riemussa asioitten kerran selvityksessä. Rohkeasti puhui hän armosta sekä kylässä että kotona. Hedelmänä siitä oli, että vaimokin taipui samaan uskoon. — Ne olivat ihania aikoja

Porin ja ympäristön
kuurot jumalanpalve-
lukseensa kokoontu-
neina 24. 4. 1932



Jaakon ja Martin miehuusvuosina. Mutta vuodet kuluivat ja herätysten kevään ajat menivät. Takatalvi tuli. Moni, joka oli ottanut sanan iloiten vastaan, kylmeni ja meni maailman virran mukana. Arveluttavasti oli tuo virta alkanut viedä Jaakkoa mukanaan. Monet tehtävät vaativat hänen aikaansa yhä enemmän. Uskovien joukko alkoi jäädä kaipaamaan Jaakkoa yhä useammin — turhaan. Oli tullut ikävyyksiäkin ja väärinymmärrystä uskovien kesken. Erikoisesti näitten entisten hyvien naapurien ja ystävien oli vaikea tulla toimeen keskenään. Jaakko isäntä ei voinut lainkaan sietää Marttia, joka oli ottanut asiakseen nuhdella häntä muutamista seikoista, tosin ystävyystä kyllä, mutta Jaakon mielestä se oli tekopyhyyttä ja orjallista opinkäsitystä. — Niin oli syntynyt sanasotia tuomitsemisia, kylmenemistä ja katkeruutta. Martin taholta oli kaikki kuitenkin hillitympää. Hän vetäytyi erilleen hiljaisesti kärkien ja toivotti Jaakolle sitä valoa, että hän huomaisi omatkin vikansa.

Sattuipa sellaisia lisäseikkoja, että Martti tuli valituksi muutamiiin kunnallisiin luottamustoimiin Jaakon tullessa syrjäytetyksi vaalissa. Epäluuloisena syytti Jaakko Marttia joillekin tuttavilleen vehkeilemisestä ja epärehellisestä pelistä. Asia tuli tiedoksi ja lisää katkeruutta syntyi molemmin puolin. Naapurukset pysyivät tarkasti erossa, joskus tervehtivät. Puuttui vain riita kanoista ja lehmistä. Jaakko, joka oli vihollisuudet julistanut, sitoi väliportit vahvoilla vitsoilla

kiinni ja antoi kotiväkensä tietää, että fari-seus saisi olla heiltä rauhassa. — Marttikin päätti katkerana huomattuaan naapurinsa tuumat: »Rakentakoot vaikka rauta-aidan ja siihen lukot, itsepähen avaa, minulta saakoon rauhan.»

Hiljaisuudessa kärsi rauhaa rakastava Martti tilanteesta kuitenkin syvästi ja rukoili paljon Jumalaa sen asian tähden. — Oli pa hetkiä, jolloin omatunto kolkutti Jaakon povessa. Tuli mieleen ajat lapsuus, nuoruus ja herätysten aikojen yhteiset ilot ja jokin tuntui kuiskaavan: etköhän sinä ole tehnyt vääryyttä hurskaalle miehelle? Sellaisina hetkinä Jaakko pakeni nopeasti puolustuspanssariin, se on hänen syynsä. Se mies ei ole entisensä. Se etsi vaan toistensa vikoja ja luulee olevansa yksin pyhä. Katso-taanhan kuka tässä seisoo. — Jaakko kiihoitti itsensä vihaan miettimällä keinoja, millä voisi oikein todistaa, että Martti on väärä mies alusta loppuun asti.

Mutta Jumala, joka voi särkeä ja rakentaa, oli päättänyt tarttua Jaakkoon ja lyödä rikki hänen linnoituksensa, joissa epäusko ja kurittomuus valtaa pitivät. — Oli syksy ja adventtiaika oli juuri alkamassa. Silloin vilustui Jaakko ja joutui vuoteeseen. Alussa vaarattomalta näyttävä kuume alkoi nousta ja muuttui uhkaavaksi. Keuhkopussiin tuli vettä ja mies joutui sairaalaan. Siellä sai hän maata viikkoja kuumeen vaihdellessa. — Se oli vakavaa aikaa ja silloin puhui Herra Jaakolle hiljaisina yön hetkinä, hänen val-

voessa heikkona ja kuumeisena. Jaakkoa alkoi vaivata epäsopu naapurin kanssa ja yhä enemmän syy alkoi tulla omille niskoille. Hän alkoi tehdä katumusta ja lupasi mennä sopimaan jos hän saisi terveytensä. Terveys palasikin vähitellen ja hän tiesi pääsevänsä jouluksi kotiinsa. Mutta ihme ja kumma! Sitä mukaa kuin terveys ja voimat palasivat, alkoi sovinnon ajatus Martin kanssa tuntua vaikeammalta, jolloin hänen täytyi mennä kerjäämään anteeksiantoa Martilta. — Tässä mielessä hän kävi nukkumaan viimeistä yötä sairaalassa. Huomenna olisi jouluaaton aatto ja hän pääsisi kotiin. Yöllä hän näki unta: He olivat koulupoikia, hän ja Martti Koskela, joulujuhlaa valmistettiin koululla, suuri kuusi seisoj jo salissa, silloin tuli heille Martin kanssa riitaa jostakin. He suuttuivat ja löivät toisiaan. Pian voitti hän ja Martti makasi maassa itkien. Silloin tuli opettaja ja määräsi ankarasti: ulos te kelvottomat. Hänkin alkoi itkeä. Silloin opettaja julisti: jos pyydät heti anteeksi, niin saatte molemmat jäädä. Ja kun hän viivytteli, kuului opettajan ääni uudelleen: kiiruhda, kohta soivat joulukellot, eikä joulu voi tulla sisälle, ellette sovi. Ennenkuin hän ehti saada sanaa suustaan, alkoi kuulua kellojen soittoa, ensin hiljaisempaa sitten kovemmin.

Sali avartui, näky muuttui. Hän kulki eteenpäin tietä halki aavan lakeuden. Josakin kaukana välkkyi kaunis hohtava portti. Ihmisiä kiiruhti sitä kohti. Joku meni hänen ohitse ja kuiskasi: kiiruhda. Vaistomaisesti alkoi hän juosta. Samassa hän olikin jo hohtavalla portilla. Taivaan portti välähti hänen mielessään ja väristys kävi läpi hänen olemuksestaan: pääsenköhän sisälle? Silloin tuli joku kulkija. Kapea aukko portissa aukeni ja olento meni siitä sisään. (Jatketaan.)

Tietoja kotimaasta

Kuollut. Toukokuun 15 p. kuoli kotonaan Finbyssä räättäli Paulus Johannes Lepistö (ent. Ahlqvist). Vainaja oli syntynyt Finbyssä 21. 1. 1887 ja käynyt Turun kuuromyökkäkoulun.

Lempeää ja hyvää perheen isää sekä uskollista ystävää jäivät suremaan vaimo Saima (o.s. Vuori) ja kaksi lasta sekä monet ystävät.

Suomen kuuromyökkäinliiton keskushallituksen kokouksessa toukokuun 13 p:nä sovittiin esitelmöitsijöiden lähettämistä kesän aikana Seinäjoen, »Hefatan» ja Pietarsaaren haaraosastoihin.

Suostuttiin kirjapaino »Surduksen» anomukseen saada 10,000 markan suuruinen etumaksu lehtiemme painatuksesta.

Päätettiin, että kolmivuotiskokouksen pitäminen pulakauden takia siirretään vastaisuuteen.

Raittiuspäivää vietettiin 10 p:nä huhtikuuta Turun Kuurom. yhdistyksessä Yliopistonk. 6. Ohjelma oli hyvä. Siinä oli tervehdyspuhe, jolla E. Savi-saari lausui kaikki tervetulleiksi. Op. J. K. Palomaa esitelmässään selosti kieltolain kaatumista ja uutta alkoholilakia. Hra B. Kaski puhui trokareista. Rouva Blomberg selvitteli kansan tahtoa raittiuden ja juoppouden suhteen. Hra E. Raitanen puhui alkoholiin vaarallisuudesta ja miten kansan tulee voimakkaasti taistella voittaakseen sen. J. H.

Kuopion Kuuromyökkä-Urheilijat tekevät huvimatkan ensi Juhannuksena Suonenjoelle tunnetun hiihtäjäpoikamme Vilho Hirvosen kotiin. Kuopiosta lähdetään Juhannusaattona. Muualla asuvia kuu-roja, jotka haluavat osallistua retkeen, pyydetään kokoontumaan Suonenjoen asemalle, josta matkaa jatketaan moottorilla perille.

Ihmetellä täytyy vain erästä seikkaa, joka on herättänyt mielipahaa täkäläisten kuu-rojen keskuudessa. Urheiluseuran jäsenet ovat johtaja Kahmalta saaneet luvan koulun pihalla harjoitella juoksu- ja pallonheittoa. Harjoitukset ovat olleet pari kertaa viikossa, vähän toista tuntia kerrallaan. Nyt on kuitenkin eräältä taholta tehty valitus, että kuu-rojen urheiluharjoitukset häiritsevät. Emme usko, että ne häiritsevät paljon sen enempää kuin kaikki se melu, mikä päiväseen aikaan kuuluu kadulta hevosten ja autojen aiheuttamana. Sitäpaitsi k.o. henkilö ei edes asu pihan puolella. Harjoituksehan ovat vain pari kertaa viikossa, joten ei niiden pitäisi paljon ketään häiritä. Ihmettelemme jos meiltä kielletäisiin lupa käyttää koulun pihaa, joka on erittäin sopiva tarkoitukseen kuu-rojen urheiluharjoituksiin, joista koituu heille paljon hyötyä, vain jonkun henkilökohtaisen mukavuuden vuoksi. Mila.

Kuopion Kuuromyökkäin Yhdistys järjesti äitien päiväjuhlan Kuu-rojenkoululla 8 p:nä toukokuuta. Juhla aloitettiin virrellä 349, josta laulettiin 1—6 värssyt. Sen jälkeen nti Milja Kolari lausui tervetuliaissanat. Nti Eva Toivanen luki kauniin runon, sitten esitettiin kaunis kuvaelma »Äidin haudalla». Sitten istuivat äidit heille varattuun kahvipöytään nauttimaan sen antimista. Nuorille oli järjestetty ravintola kodin piirissä. Kahviloman jälkeen piti hra Aarne Holopainen esitelmän: »Äidin työn merkitys», joka hyvin kuvaa äidin asemaa. Äidin työ on sangen suuriarvoista, vaikka se onkin hiljaista aherrusta kodin piirissä. Kasvattajana äidin asema on sangen tärkeä. — Esitettiin vuorokäus-telu, jonka jälkeen nti Liisa Ahonen luki liikuttavan kauniin kertomuksen: »Köyhä pikku äiti». Lopuksi vielä saatiin nähdä onnistunut näytelmäkap-pale: »Äidin juhla-aamu». Nti Ahonen ja hra Väi-sänen luonnehtivat hyvin osansa ja tunnustus annettakoon myöskin molemmille koululaisille, jotka esiintyivät lasten, Liisan ja Lassen, osissa. Tyytyväisinä poistuivat kukitetut äidit juhlasta.

Kaikki kiitos annettakoon lopuksi Yhdistyksen puheenjohtajalle, joka uupumatta hääriä juhlan kaikinpuoliseksi onnistumiseksi!

Äitienpäiväjuhlaa vietettiin Turun Kuurojen Yhdistyksessä 8 p:nä toukokuuta. Puheita ja esitelmiä pitivät ja kertomuksia esittivät hrat E. Savisaari, J. K. Palomaa, E. Raitanen, B. Kaski ja rouvat A. Rantanen ja I. Blomberg. Hra Palomaa puheessaan korosti äitien päivän merkitystä ja äitien suurta rakkautta. Äitien edesvastuusta ja suuresta kärsivällisyydestä lasten kasvatuksessa puhuivat hra B. Kaski ja rouva Blomberg. Hra E. Raitanen kertoi erään papin ylpeydestä ja hänen rouvansa nöyryydestä lastaan ja vieraita kohtaan. Rva Rantanen kertoi lapsista. Ohjelman väliaikana kaikille osanottajille tarjottiin kahvia leipineen. Äitien päivän juhla oli hauska muistopäivä. J. H.

Jyväskylän Kuuromykkäin Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 21 p:nä helmikuuta. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin rouva Alma Sulka ja sihteeriksi U. Lehtimäki. Luettiin vuosikertomus, joka hyväksyttiin pienin muistutuksin, esitettiin yhdistyksen tilit ja myönnettiin johtokunnalle vastuuvapaus. Johtokuntaan valittiin erovuorossa olevien rouva Olga Koskisen ja nti Elli Silvanderin tilalle uusiksi jäseniksi nti Tyyne Järvinen ja rouva Alma Sulka.

Tilintarkastajiksi tulivat hrat A. Koskinen ja J. Toppila, varalle nti Elli Silvander.

Valittiin ravintolatoimikuntaan 4 sekä huvitoimikuntaan 8 jäsentä. Ompeluseuraa johtamaan valittiin neiti Tyyne Järvinen ja rouva Lahja Kuukkanen. Vuosijäsenmaksu Smk. 5:— päätettiin pyytää entisellään ja sen karhuaminen uskottiin hra M. Kankaalle.

Edustajaksi Suomen Kuuromykkäin Liiton vuosikokoukseen valittiin rouva Sanna Kangas, varalle U. Lehtimäki.

Kohta virallisen vuosikokouksen päätyttyä pidettiin johtokunnan kokous, joka keskuudestaan valitsi puheenjohtajaksi rouva Alma Sulka, varapuheenjohtajaksi rouva Sanna Kangas, sihteeriksi rouva Lahja Kuukkanen ja rahastonhoitajaksi neiti Hilja Parviainen.

Ja muutama sana vuosikokouksen kulusta. Näytti siltä, että kokous meni pakoittajien merkeissä, jotka pakoittivat muita valitsemaan heidän mielensä mukaan. Toivottavasti vastaisuudessa se ei saa uusiintua, vaan tulee jäsenten saada toimia rauhassa toisten mielestä riippumatta.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain jäsentenväliset urheilukilpailut pidetään Viipurissa Hiekan kentällä kesäkuun 25—26 p:nä Alkaa kilpailut 25. 6. klo 5 ip. ja 26. 6. klo 10 ap. Kilpailuohjelma 100, 1,500 ja 5,000 m juoksu, hyppy- ja heittosarjat, sekä uimakilpailut (50 m rinta- ja 100 m vapaauintia). Naisille 100 m juoksu, pituushyppy ja kuulantyyntö ja 50 m rintauintia. Valitaan edustajat Tampereelle heinäkuun 30—31 p:nä. Lopettajaisjuhla palkinnonjakoineen pidetään 26. 6. klo 5 ip. Tiiliruukin kansakoulussa Vilhonkatu n:o 26. Ilmoitus osanotosta on tehtävä heti ensi tilassa Armas Suikkaselle Viipuri, Kolikkoinmäki Hallituskatu N:o 18, as. 3. Uusia jäseniä otetaan vastaan. Terve tuloa.

Suomen XIII Yleinen Maatalousnäyttely avataan Viipurissa 23. 6.—2. 7. Kokoonnutaan, kuurot osanottajat ja jäsenet, Tiiliruukin kansakoululle Vilhonkadun varrella N:o 26, juhannusaattona 23. 6. klo 6 ip. Siellä järjestetään kahvikestit vapaaseurusteluineen ja huviretki.

Huimatkan Heinolaan järjestää Lahden kuurojen yhdistys 24 päivänä heinäkuuta. Lähtö Lahden asemalta vastavalmistunutta rautatieta myöten klo 9.20 ja paluu takaisin saman päivän iltana klo 22.30 (111) Lahden asemalle. Terve tuloa!

Pori. Viive huhtik. 24 p:nä pidettiin Porissa juralanpalvelus ja ehtoollisenvietto Porin ja sen ympäristön kuuroille. Sivulla 77 oleva valokuva otettiin silloin. Kuva todistaa, että Porin ympäristössä, kuten Kokemäen jokilaakossa yleensäkin, asuu paljon kuuromykyä. On siis aivan tarpeellista, että sikäläinen kuurojenyhdistys on ryhtynyt hankkimalla itselleen omaa taloa tukemaan kuurojen sivistyspyrinnöitä y.m. Toivotamme Porin kuurojenyhdistykselle hyvää menestystä hankkeissaan.

Tampereen kuuromykkäinyhdistyksellä oli vuosikokous helmikuun 21 p:nä omissa huoneustossaan Viinikankadun varrella n:o 12. Aluksi pidettiin klo 12 hartaushetki, jossa piti rovasti Nyberg rukouksen jälkeen saarnan, aiheena »raamattu ja kuuromykyt». Illalla vuosikokouksessa oli läsnä rehtorinna Länkelä, rovasti Nyberg ja lähes kolmekymmentä jäsentä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin rov. Nyberg joka kutsui rva Halmeen sihteeriksi. Kokoukselle esitettiin vuosikertomus, tilit ja tilintarkastajien lausunto, minkä jälkeen tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus. Vuosikertomuksesta mainittakoon: vuoden kuluessa on pidetty 7 yhdistyksen ja 8 johtokunnan kokousta. Yhdistyksen huoneustoon on tilattu ja saatu ilmaiseksi aikakauslehtiä: Kuuromykkäin Lehti, Kansan Kuvalehti ja Suomen Kuvalehti.

Ompeluseura on pitänyt käsityöiltä joka keski- viikko ja pitänyt pienet myyjäiset jouluk. 11 p.

Yhdistys on järjestänyt Tampereen ja sen ympäristön kuuromykille esitelmäpäivät syyskuun 26—27 p:nä. Ohjelmaa ovat rikastuttaneet monipuolisilla, arvokkailla esitelmillään rovasti Nyberg, rouva Ida Ylén Hämeenlinnasta, hrat E. Savisaari Turusta, opettaja U. Kierimo Turusta ja L. Vainola, Hausjärveltä.

Kirkkopäivää ja Vanhojen kuuromykkäin päivää pidettiin tavanmukaisine ohjelmineen pyhänmiesten päivänä, marraskuun 1 p:nä. Läsnä oli herra Luht rouvineen Tallinnasta. Vanhojen kuuro. päivien johdosta herra ja rva Luht lahjoittivat Lesken rovolle 100:— mk. Samoin Tilda Vassi 100 mk.

Yhdistys on saanut raha-avustusta yhteensä Smk. 3,000:—, nimittäin Tampereen Säästöpankilta 2000 mk., S. K. Liiton Keskushallitukselta 500:— ja Osuusliike »Tuotannon» hallintoneuvostolla 500:—. Alaosastoina ovat kuuluneet Naiskerho ja Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta 2,781:76, tuloja 7,079:06, menoja 6,987:40 ja säästöä tälle vuodelle 2,873:41. Lesken roporahastolla on säästöä 1,077:—.

Vaalin toimitettua tulivat johtokuntaan valituiksi Siiri Talvia, Eva Halme, Kaarlo Koskela, Sylvi Koskela ja Ivari Peltomäki. Tilintarkastajaksi valittiin rehtorinna Sofia Länkelä ja Sofia Helminen. Varalle Saara Hellén.

Vuosikokouksen jälkeen uuden johtokunnan kokouksessa valittiin S. Talvia puheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi, Kaarlo Koskela varapuheenjohtajaksi ja sihteeriksi ja I. Peltomäki jäsenmaksujen kerääjäksi.

Tampereen K. m. Y:n Naiskerholla oli vuosikokous helmikuun 1 p:nä. Kokoukselle esitettiin vuosikertomus, tilit ja tilintarkastajain lausunto, jonka jälkeen tilivelvolliselle myönnettiin vastuuvapaus. Kuluneen vuoden aikana kerho on pitänyt 10 esitelmä- ja keskustelukokousta. Jäseniä oli 12. Johtokuntaan valittiin huutoäänestyksellä Siiri Talvia puheenjohtajaksi, Sylvi Koskela varapuheenjohtajaksi, Saara Hellén sihteeriksi, Sofia Helminen rahastonhoitajaksi ja päätettiin tilata I—IV osaa Emännän tietokirjaa kerhon jäsenten käytettäväksi.

Tampereen K.m. Yhdistyksen vahtimestarina toimii helmikuun 1 p:stä rva Sylvi Koskela. Nti Saima Lehtonen erosi oltuaan 3 vuotta mainitussa toimessa Poriin muuton tähden. Aikaisemmin on nti Tekla Heikkilä toiminut vahtimestarina yli 2 vuotta.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen vuosikokous pidettiin huhtik. 26 p:nä Turun Kuurojenkoulussa. Kokouksen puheenjohtajan toimi johtaja E. J. Pesonen ja sihteerinä johtajatar E. Sundgren.

Kokoukselle esitetystä vuosikertomuksesta mainittakoon seuraavaa:

Auttajayhdistys, joka käsittää koko maan, jakautuu kahteentoista paikallisosastoon, joiden keskushallitus on Turussa. Keskushallitus on antanut yhdistyksen valtioavusta Viipurin osastolle 500 mk., Oulun 800 mk., Porvoon 600 mk., Turun 800 mk., Mikkelin 500 mk., Jyväskylän 700 mk., Vaasan 500 mk., Porin 600 mk., Pietarsaaren 400 mk., Kuopion 500 mk. ja Itä-Karjalan osastolle 400 mk. Sitä paitsi on hallitus myöntänyt Pietarsaaren osastolle 5,000 mk. F. Leijonin rahastosta ja Itä-Karjalan osastolle 150 mk. N. Hoffmanin rahastosta.

Keskushallituksen omat varat osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta 12,692 mk. 75 p., tuloja 6,820 mk. 32 p., menoja 6,238 mk. 62 p ja säästöä kuluvalla vuodelle 13,274 mk. 62 p. F. Leijonin rahaston säästö tälle vuodelle on 45,394 mk. 20 p, N. Hoffmanin rahaston säästö on 2,293 mk. 80 p. ja A. E. Nordmanin rahaston säästö 5,587 mk. 80 p. Valtioneuvostolta on yhdistys pyytänyt 12,000 markan apurahaa työnsä edistämiseksi. Keskushallitukseen ovat kuuluneet johtaja E. J. Pesonen, puheenjohtajana, neiti A. Nyström varapuheenjohtajana, johtajatar E. Sundgren, sihteerinä, opettaja J. K. Palomaa rahastonhoitajana, ja muina jäseninä rouva E. Pesonen ja neiti E. Lundell. Turun paikallisosaston toiminnan olemme jo ennen lehdesämme selostaneet.

Kun vuosikertomus oli luettu, esitettiin kokoukselle yhdistyksen tilit ja myönnettiin asianomaisille täysi tilivapaus viime vuodelta.

Keskushallitukseen valittiin opettaja J. K. Palomaa uudelleen ja neiti A. Nyströmin tilalle, joka oli pyytänyt eroa toimestaan, opettaja K. Lehtinen. Tilintankastajiksi valittiin neiti S. Liljefors ja opettaja S. Seppälä sekä varalle neiti H. Liljefors.

Apurahoja. Turun kuuromykkäinyhdistys on saanut Turun Suomalaiselta säästöpankilta 3,000 mk. omakotirahastoonsa ja Turun kaupungin valtuutolta 2,000 mk ja Turun säästöpankilta 1,000 mk. toimintansa edistämiseksi.

ESITELMÄPÄIVÄT

toimeenpane

Seinäjoen Kuuromykkäin yhdistys

Seinäjoen Yhteistalolla sunnuntaina heinäkuun 3 p:nä kello 10. Esitelmää pitävät pas-tori Juho Karhu, ylioppilas Aimo Kangas, herra Eino Karilas, Elias Savisaari y.m. Tervetuloa!

TILI KUKKAMYNNISTÄ

Porin Kuuromykkäin yhdistys r.y:n oman kodin hyväksi.

Tuloja:

Myyty kukkia 10,000 kpl.	10,000:—
Lahjoituksia	450:80
	Smk. 10,450:80

Menoja:

Per. Myyntilupa	102:—
Luvan lunastus	60:—
Paperia	63:20
Palkkio myyjille	966:60
Puhdas tulo	9,259:—
	Smk. 10,450:80

Porissa 18 p:nä toukok. 1932.

INA NORDLUND

Yhdistyksen rahastonhoitaja.

Sydämelliset kiitokset kaikille, jotka ovat auttaneet tähän tulokseen.

PORIN KUUROM. YHDISTYS R.Y.

Kiikan ja sen ympäristön kuuromykkäin yhdistys »Heffata»

viettä

25-VUOTISJUHLA

2—3 p. heinäk. 1932. Juhla aloitetaan lauantaina klo 5 i.p. Kuuromykkäin yhdistyksen omassa talossa ja jatketaan sunnuntaina Ritala-Kokilla klo 10 a.p. Esitelmänpitäjiksi ovat lupautuneet rouva Elma Ignatius ja hra John Sundberg Helsingistä.

Ilmoittauduttava on ennen kesäk. 25 päivää os. J. F. Talvia, Kiiikka.

Lakanat, pyyhe ja peite mukaan.

Terve tuloa!

HEFFATAN JOHTOKUNTA.



Rakas puolisoni ja isämme,

Kuuromykkäinkoulun johtaja

AARO IIVARI SAVOLAINEN

synt. Kuopiossa 17. 7. 1870, kuoli
Mikkelissä 15. 5. 1932.

Rakkaudella muistelevat

Anna Savolainen.

Airi ja Harry Savolainen.

Katri ja Gunnar Gustafsson.

Sillä ei meillä ole täällä pysyväistä kaupunkia, vaan me etsimme tulevaa.
Hebr. 13: 14.